

Minska slagsmålen bland suggor vid gruppering

Christina Eliasson, Husdjursagronomstudent (chel0001@stud.slu.se) och Anna Wallenbeck, Forskare och handledare, Institutionen för husdjursgenetik, Sveriges Lantbruksuniversitet (Anna.Wallenbeck@slu.se)

Från och med 2013 ska alla dräktiga suggor och gyltor inom EU hållas lösgående i grupp (EC, 2011). I vissa länder, så som Sverige och Norge, finns en lång tradition och praktisk erfarenhet av grupphållning av suggor. Grupphållning av suggor har många positiva effekter på djurvälståndet, men leder även till förekomst av aggressivt beteende bland suggorna, som i sin tur kan leda till stress, alvarliga skador och ökad utslagning av suggor. I det här kandidatarbetet på husdjursagronomprogrammet vid SLU har Christina Eliasson sammanställt vetenskaplig litteratur om hur man kan minska förekomsten av aggressivt beteende i sugggrupper. Arbetet är en sammanställning av resultat från olika vetenskapliga studier.

Målet med examensarbetet var att undersöka vilka olika faktorer som påverkar suggornas aggressiva beteende vid grupphållning, hur denna aggression påverkar produktionsresultaten och vad man kan göra för att minska förekomsten av aggressivt beteende vid gruppering av suggor.

Aggressivt beteende vid gruppering av suggor är en del av det sociala samspelet, och krävs för att suggorna ska kunna etablera en rangordning i gruppen. I praktisk grisproduktion kan aggressionsnivåerna minskas genom att till exempel ge suggorna fri tillgång till foder, utfodra blött foder, utfodra i individuella foderbåsar, öka fiberinnehållet i fodret och öka tillgången på halm i boxarna. Det är även möjligt att med hjälp av avel att minska suggors benägenhet att utföra aggressiva beteenden utan att påverka produktionsegenskaperna.

Foto: Linda Enblom

Suggor har behov av att slåss

Att suggor slåss när de blandas med nya suggor är helt naturligt eftersom suggorna måste fastställa rangordningen i gruppen. Forskare i Storbritannien har konstaterat att suggor i en dynamisk grupp kan separeras från varandra i upp till sex veckor utan att rangordningen har störts vid återgruppering. Forskare i USA konstaterade att suggor ägnar mer tid åt att slåss än vad gyltor gör på grund av suggornas större storlek, högre ålder och högre dominans.

Slagsmål påverkar produktionsresultaten

Enligt forskare i Storbritannien kan stress vid gruppering påverka produktionsresultaten negativt. Forskargruppen hävdar att dessa effekter kan undvikas genom att ha halkfria golv i boxarna, att boxarna är tillräckligt stora för att suggorna ska kunna komma undan från varandra, samt noggrann planering av grupperingen.

Boxens och stallets utformning har betydelse

I en studie där förutsättningarna i stort sett stämde överens med svenska produktionsförutsättningar konstaterade en forskargrupp från Storbritannien att suggorna blir mindre aggressiva när boxens storlek ökar. Dessutom konstaterades att tillgång till foderbåsar för individuell utfodring minskar förekomsten av aggressivt beteende.

Slagsmål kan minskas med rätt skötsel, utfodring och avel

En forskargrupp från Danmark visade att aggression är ett ärftligt beteende som kan reduceras genom avel. Enligt forskarna kan sådan avel ske utan att påverka suggornas moderegenskaper. En forskargrupp från Norge visade att utfodring med blötfoder och foderbåsar reducerar förekomsten av aggressiva beteenden. Deras studie visade att vid blötutfodring tillbringade suggorna längre tid i foderbåsen och aggressiviteten minskade när foderbåsens avskiljsväggar blev längre. Högre fiberhalt har enligt forskare från Storbritannien ingen direkt påverkan på aggressivitet, men högre fiberhalt i fodret minskade suggornas beteendestörningar kopplade till födosök. Golvutfodring en gång om dagen är enligt en annan forskargrupp från Storbritannien inte heller helt optimalt. De konstaterade att ranglåga djur är starkt missgynnade vid golvutfodring och att dessa djur inte gick upp lika mycket i vikt som de ranghöga gjorde. Denna skillnad i viktökning såg de inte vid fri tilldelning av foder.

Att gruppera suggorna på natten kan enligt en forskargrupp från Australien minska aggressionsnivåerna. Denna gruppering kräver dock att gården har ett automatiserat utfodringssystem eller att personalen får jobba på obekväm arbetstid. Eftersom det

behövs en viss mängd aggression i gruppen för att fastställa rangordningen kan det dessutom vara så att aggressiviteten inte har minskat utan bara förskjutits till morgonen efter.

Strömedel i boxarna minskar aggressionsnivåerna och ohackad halm är bättre än hackad. Strömedel i boxarna är dessutom bättre för suggornas benhälsa och mängden beteenden kopplade till tristess minskar, t.ex. tomgångshandlingar eller mixtrande med boxinredningen.

För mer information

Arbetet i sin helhet finns att läsa här:

<http://epsilon.slu.se> examensarbete nr 345

Referenser

EC, 2001. Animal Welfare on the farm – Pig. Food safety - From the farm to the fork. http://ec.europa.eu/food/animal/welfare/farm/pigs_en.htm. Hemsida besökt 2011-05-05.

Fakta: Kandidatarbete 15hp inom husdjursvetenskap, SLU

Inom kandidatprogrammet i husdjursvetenskap vid SLU utförs ett individuellt arbete, vanligen en litteraturstudie. Studenten ska självständigt söka, granska och tolka information från vetenskapliga artiklar. Detta sammanställs sedan i en vetenskaplig rapport på svenska eller engelska, med tydligt syfte och mål, enligt givna instruktioner. Det skriftliga, godkända arbetet publiceras sedan via SLUs elektroniska publicering och genererar en Kandidatexamen i Husdjursvetenskap.